

PROJEKTI ZADATAK

ZA IZRADU PROJEKTNE DOKUMENTACIJE ZA CJELOVITU OBNOVU
KONSTRUKCIJE ZGRADE MINISTARSTVA FINACIJA U ZAGREBU,
KATANČIĆEVA 5

FAZA I

Zgrada: ZGRADA MINISTARSTVA FINACIJA U ZAGREBU, KATANČIĆEVA 5

Zagreb, prosinac 2021.

UVOD

Ministarstvo financija, Katančićeva 5, Zagreb planira cjelovitu obnovu svoje zgrade koja se nalazi na adresi Katančićeva 5, a koja je oštećena u potresima koji su pogodili Zagreb 22.03.2020. i 29.12.2020.godine.

Cjelovita obnova javne zgrade će se realizirati u okviru projekta „Provedba mjera zaštite kulturne baštine oštećene u potresu 22. ožujka 2020. godine na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske i Zagrebačke županije“, a u skladu sa pozivom Ministarstva kulture i medija - Poziv na dodjelu bespovratnih financijskih sredstava- Provedba mjera zaštite kulturne baštine oštećene u potresu 22. ožujka 2020. godine na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske i Zagrebačke županije, KLASA:612-05/21-01/0147 (u daljnjem tekstu Poziv).

Cjelovita obnova javne zgrade će se u skladu sa Pozivom realizirati u dvije faze:

FAZA I: Aktivnost 1 – intervencija 1: izrada projektne dokumentacije za cjelovitu obnovu konstrukcije zgrade i svih radnji u svrhu očuvanja svojstva kulturnog dobra (radovi na osiguranju zdravlja i života ljudi i dugoročnog očuvanja svih vrijednosti kulturnog dobra vezanih na radove pojačanja konstrukcije sukladno Odluci o donošenju Programa mjera obnove zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije („Narodne novine“, broj 99/21), Tehničkom popisu za građevinske konstrukcije („Narodne novine“, broj 17/17 i 75/20) i Pravilniku o sadržaju i tehničkim elementima projektne dokumentacije obnove projekta za uklanjanje zgrade i projekta za građenje zamjenske obiteljske kuće oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije i Zagrebačke županije „Narodne novine“, broj 127/20).

FAZA II: Aktivnost 1 – intervencija 2: izrada projektne dokumentacije za cjelovitu obnovu kulturnog dobra koja nije sadržana u FAZI I: poboljšanje ostalih temeljnih zahtjeva za zgradu: sigurnost u slučaju požara, higijene, zdravlja i okoliša, sigurnosti i pristupačnosti tijekom uporabe, zaštite od buke, gospodarenja energijom i očuvanja topline, te održive uporabe prirodnih izvora).

U skladu sa Pozivom Fonda solidarnosti Europske unije potpora se može koristiti samo za FAZU I - cjelovitu obnovu konstrukcije zgrade i za provedbu svih radnji u svrhu očuvanja svojstva kulturnog dobra.

Samo obnova konstrukcije zgrade u stanje prije potresa nije u skladu s mjerama zaštite kulturnog dobra, stoga se neposrednom mjerom zaštite kulturnog dobra smatra poboljšanje konstrukcije i provedba svih radnji u svrhu očuvanja svojstva kulturnog dobra i te mjere se također financiraju iz Fonda solidarnosti Europske unije.

Poboljšanje ostalih temeljnih zahtjeva za zgradu (FAZA II: sigurnost u slučaju požara, higijene, zdravlja i okoliša, sigurnosti i pristupačnosti tijekom uporabe, zaštite od buke, gospodarenja energijom i očuvanja topline, te održive uporabe prirodnih izvora) ne financiraju se iz Fonda solidarnosti Europske unije već iz drugih javnih izvora.

PREDMET PROJEKTOG ZADATKA

Predmet projektnog zadatka je FAZA I: Aktivnost 1 – intervencija 1: izrada projektne dokumentacije za cjelovitu obnovu konstrukcije zgrade i svih radnji u svrhu očuvanja svojstva kulturnog dobra (radovi na osiguranju zdravlja i života ljudi i dugoročnog očuvanja svih vrijednosti kulturnog dobra vezanih na radove sanacije konstrukcije sukladno Pravilniku o sadržaju i tehničkim elementima projektne dokumentacije obnove).

FAZA I – izrada projektne dokumentacije za cjelovitu obnovu konstrukcije zgrade – razina 3 i svih radnji u svrhu očuvanja svojstva kulturnog dobra, u skladu sa Zakonom o prostornom uređenju (NN 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19), Zakonom o gradnji (NN 153/13, 20/17, 39/19, 125/19), Zakonom o obnovi zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije i Zagrebačke županije (NN 102/20 i 10/21, 117/21), Tehničkim propisom za građevinske konstrukcije (NN 17/17, 75/20), Zakonom o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje (NN 78/15, 118/18 i 110/19), Zakonom o komori arhitekata i komorama inženjera u graditeljstvu i prostornom uređenju (NN 78/15, 114/18, 110/19), Zakonom o javnoj nabavi (NN 120/16), Odlukom Vlade RH o donošenju programa mjera obnove zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko- moslavačke županije i Karlovačke županije (NN 17/21 i 99/21), te pripadajućim Uredbama i Pravilnicima.

Konstruktivnu obnovu potresom oštećene zgrade izvesti na način da se konstrukcija zgrade dovede na nivo mehaničke otpornosti i stabilnosti zgrade prema razinama obnove građevinskih konstrukcija iz Priloga III. Tehničkog propisa o izmjenama i dopunama tehničkog propisa za građevinske konstrukcije (Narodne novine, broj 75/20) i Zakona o obnovi zgrada oštećenih potresom na području grada Zagreba, Krapinsko – zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko – moslavačke i Karlovačke županije (NN 102/20, 10/21, 117/21), uz pridržavanje smjernica nadležnog Gradskog zavoda za zaštitu spomenika kulture i prirode.

Prilikom obnove i odabira metoda pojačanja konstrukcije potrebno je:

- odabrati intervencije na konstrukciji koje su minimalno invazivne u odnosu na prostore koji se koriste i pročelja zgrade,
- pokušati što više očuvati izvorni konstruktivni sustav, konstrukcije i materijale,
- obuhvatiti oštećenja konstrukcije nastala i drugim utjecajima (vlaga i sl.),
- maksimalno očuvati povijesna oblikovna obilježja zgrade,
- maksimalno očuvati izvornost, gabarite i oblikovanje svih elemenata građevine.

Za predmetnu građevinu po službenoj dužnosti izdane su Konzervatorske smjernice od Grada Zagreba, Gradskog zavoda za zaštitu spomenika kulture i prirode, KLASA: 612-08/20-10/333, URBROJ; 251-18- 02-20-3 u Zagrebu, 27.05.2020. godine.

Izdane konzervatorske smjernice su sastavni dio ovog projektnog zadatka.

Projektna dokumentacija za Fazu I sadržava:

- Arhitektonski snimak postojećeg stanja zgrade, uključivo snimak svih pročelja zgrade.
- Izvješće o stanju kulturnog dobra.
- Elaborat ocjene postojećeg stanja građevinske konstrukcije sukladno Pravilniku o sadržaju i tehničkim elementima projektne dokumentacije obnove, operacija projekta za uklanjanje zgrade i operacija za građenje zamjenske obiteljske kuće oštećene potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije i Zagrebačke županije (NN 127/20).

Sadržaj Elaborata:

A. Opći dio:

B. Tehnički dio:

- tekstualni dio,
- ocjenu o prikladnosti zgrade za obnovu,
- grafičke prikaze,
- fotografije.

Tekstualni dio:

- informacija o lokaciji zgrade uključujući opis oblika i veličinu građevne čestice,
- opis oblika i veličine te smještaja jedne ili više zgrada na građevnoj čestici,
- opis zatečenog stanja i namjenu zgrade,
- podatak o upisu zgrade u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske,
- popis propisa i norma primijenjenih za izradu elaborata,
- popis projekata, literature i drugih izvora informacija koji su poslužili za izradu elaborata i utvrđivanje podataka,
- ostale podatke potrebne za ocjenjivanje konstrukcije zgrade prema nizu HRN EN 1998,
- opis tehničkog stanja postojeće zgrade koja se obnavlja (sve snimke postojećeg stanja zgrade obavezno uključujući snimke oštećenja),
- podatke o aktu na temelju kojeg je izgrađena odnosno kojim je stekla status postojeće zgrade,
- provjeru i analizu ispunjavanja temeljnog zahtjeva mehaničke otpornosti i stabilnosti
- analizu potresne otpornosti postojeće konstrukcije
- elaboriranu ocjenu postojećeg stanja građevinske konstrukcije kojom se ocjenjuje je li oštećena zgrada uopće pogodna za obnovu i je li obnova građevinske konstrukcije dovoljna ili su nužni i zahvati na unaprjeđenju drugih temeljnih zahtjeva za građevinu, sve prema provedenom detaljnom pregledu koji mora obuhvatiti cjelokupnu zonu zahvata koja se obnavlja (obavezno obuhvaća vizualni pregled, uvid u postojeću dokumentaciju i po potrebi provedbu istražnih radova kojima se utvrđuje vrsta i stanje konstrukcije, geometrija, mehanička svojstva i stanje svih konstruktivnih

elemenata zgrade, stanje svih drugih elemenata zgrade kao što je npr. stanje instalacija i opreme i sl.)

- program potrebnih istražnih radova i ispitivanja konstrukcije uključujući rezultate i nalaze istražnih radova sa shematskim prikazom oštećenja
- potrebnu razinu obnove konstrukcije i/ili ocjenu da je zgrada izgubila svoju mehaničku otpornost i/ili stabilnost u toj mjeri da je urušena ili da njezina obnova nije moguća
- opis očekivanih zahvata na konstrukciji/zgradi s tehničkim rješenjima za obnovu konstrukcije zgrade i smjernicama za izradu projekta obnove zgrade za cjelovitu obnovu konstrukcije zgrade,
- procjenu troškova.

C. Grafički prikazi:

- nacrti zatečenog izvedenog stanja (tlocrte, presjeke, poglede odnosno druge nacрте prikladne vrsti zgrade) s ucrtanim dužinskim i visinskim kotama i prikupljenim podacima o oštećenjima od potresa.,
- ako se u svrhu ocjenjivanja prikladnosti zgrade za obnovu izrađuje program istražnih radova grafički prikazi sadrže i nacрте (tlocrte, presjeke, poglede odnosno druge nacрте prikladne vrsti zgrade) s ucrtanim pozicijama sonde i po potrebi pozicijama geomehaničkih istražnih radova.

- Geotehnički elaborat.
- Provedba svih potrebnih istraživanja i izrada svih ostalih elaborata nužnih za cjelovitu obnovu građevine i pokretnog inventara, propisanih mjerama zaštite nadležnog tijela zaštite kulturne baštine.
- Projekt cjelovite obnove konstrukcije zgrade oštećene u potresu – razina 3, te svih radova na osiguranju zdravlja i života ljudi i dugoročnog očuvanja svih vrijednosti kulturnog dobra vezanih na radove sanacije konstrukcije sukladno Pravilniku o sadržaju i tehničkim elementima projektne dokumentacije obnove:
  - Arhitektonski projekt - obnova konstrukcije zgrade i zaštita svih vrijednosti kulturnog dobra.
  - Građevinski projekt obnove konstrukcije zgrade na razinu 3.
  - Projekt vodovoda i odvodnje i hidrantske mreže – ukoliko je potreban.
  - Elektrotehnički projekt – ukoliko bude potreban.
  - Strojarski projekt – ukoliko bude potreban.
- Elaborati – ukoliko budu potrebni:
  - Elaborat zaštite od požara
  - Elaborat zaštite na radu
- Troškovnik svih radova s projektantskim cijenama i troškovnik svih radova bez projektantskih cijena za provođenje postupka javne nabave.
- Plan izvođenja radova (usluga koordinatora zaštite na radu u fazi projektiranja).
- Izvješće o obavljenoj kontroli projekta od strane ovlaštenog revidenta vezano uz ispunjavanje temeljnog zahtjeva mehaničke otpornosti i stabilnosti.
- Uslugu projektantskog nadzora.

Ukoliko se u postupku projektiranja, obzirom na vrstu projektiranih radova ili ako su isti propisani posebnim uvjetima javnopravnih tijela, pokaže potreba za izradom dodatnih elaborata ili projekata Ponuditelj je u obvezi izraditi sve potrebne projekte i elaborate.

Ishođeni uvjeti i smjernice iz svih naknadno izrađenih elaborata smatraju se obvezantnim dijelom ovog projektnog zadatka i projektant je dužan pridržavati ih se prilikom izrade projektne dokumentacije potrebne za cjelovitu obnovu konstrukcije zgrade na lokaciji Katančićeva 5 u Zagrebu.

KONZERVATORSKE SMJERNICE

Za predmetnu građevinu po službenoj dužnosti izdane su Konzervatorske smjernice od Grada Zagreba, Gradskog zavoda za zaštitu spomenika kulture i prirode, KLASA: 612-08/20-10/333, URBROJ; 251-18- 02-20-3 u Zagrebu, 27.05.2020. godine.

Izdane konzervatorske smjernice su sastavni dio ovog projektnog zadatka. Konzervatorske smjernice za obnovu zgrada nakon potresa utvrđuju se u sklopu Programa mjera (NN 99/2021) s ciljem usmjeravanja i olakšavanja izrade projektne dokumentacije za obnovu zgrada oštećenih u potresu.

Ministarstvo kulture i medija će osigurati javni pristup na mrežne stranice Geoportala kulturnih dobara Republike Hrvatske, koji sadrži prostorne podatke o nepokretnim kulturnim dobrima u nadležnosti Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske na temelju Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN 69/99, 151/03, 157/03, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14, 44/17, 90/18, 32/20 i 62/20). Ove smjernice obuhvaćaju zgrade koje su nositelji svojstava kulturno povijesne cjeline temeljem kojih je ona zaštićena, a primarno se odnosi na zajedničke dijelove vanjštine i unutrašnjosti zgrade, sustav nosive konstrukcije te primjenu mjera energetske učinkovitosti.

Oštećene građevine izvedene su u vrijeme nedovoljnog znanja o potresnim djelovanjima i bez provedbe ikakvih proračuna i provjera na potres, tako da sve oštećene zgrade sadrže izvorne nedostatke i grube konceptualne greške. Pored konzervatorskih pravila, neophodno je udovoljiti i drugim temeljnim zahtjevima za građevinu kao što je mehanička otpornost i stabilnost.

SMJERNICE ZA PROJEKTIRANJE

Projektna dokumentacija obnove se izrađuje računalnom tehnikom.

Projektna dokumentacija obnove čini jednoznačno povezan cjelovit skup podataka (opći dio i tehnički dio) koji su oblikovani te koji su nazvani i poredani na način koji odgovara nazivu projektne dokumentacije. Projektnu dokumentaciju obnove odnosno pojedinu mapu izrađuje i potpisuje projektant odgovarajuće struke.

SPRJEČAVANJE NEPOVOLJNOG UTJECAJA NA OKOLIŠ

Zaštita okoliša je skup aktivnosti i mjera kojima je cilj sprječavanja opasnosti za okoliš, sprečavanja nastanka šteta i/ili onečišćavanja okoliša, smanjivanje i/ili otklanjanje šteta nanesenih okolišu te povrat okoliša u stanje prije nastanka štete.

Zaštitom okoliša osigurava se cjelovito očuvanje kvalitete okoliša, očuvanje bio raznolikosti i krajnje raznolikosti te racionalno korištenje prirodnih dobara i energije na najpovoljniji način za okoliš, kao osnovni uvjet zdravog života i temelj koncepta održivog razvitka. Nepovoljan utjecaj na okoliš u budućnosti prvenstveno će se osigurati prevencijom.

Prilikom zbrinjavanja komunalnog i korisnog otpada potrebno je osigurati prostor unutar ili van zgrade te osigurati u svrhu odvoza otpada kolni pristup vozilu za odvoz otpada.

DRUŠTVENI I SOCIJALNI ASPEKTI

Projektanti su dužni pridržavati se Pravilnika o osiguravanju pristupačnosti građevine osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti (NN 78/13).

MJERE ZAŠTITE OD POŽARA

Zaštita od požara podrazumijeva organizacijske, tehničke i druge mjere i radnje za otklanjanje opasnosti od nastanka požara. Osnovni koncept mjera zaštite od požara zgrade temeljiti će se u ovisnosti o namjeni građevine i njenih dijelova te će se stoga pojedina namjena sagledavati kroz regulativu koja prati namjenu prostora.

PROJEKTANTSKI NADZOR

Tijekom izvođenja radova na objektu projektant se obvezuje obavljati projektantski nadzor. Provodi ga Glavni projektant, odnosno projektant-stručni kadar koji je izradio cjelovitu projektno-tehničku u dokumentaciju, u pogledu pojedinosti oblikovanja i izvedbe tijekom cijelog razdoblja izvođenja radova (uključujući eventualno produženje rokova), a sve u skladu s projektnom dokumentacijom.

Projektantski nadzor obuhvaća slijedeće poslove:

- obilazak gradilišta tijekom izgradnje,
- prisustvovanje na koordinacijskim sastancima,
- davanje mišljenja i odobrenja, te ovjera radioničkih nacrtā izrađenih po izvođaču,
- iznošenje tumačenja tehničkih elemenata projekta prema potrebi gradilišta, odnosno nadzornog inženjera,
- procjenu i kontrolu izvedbe radova i njihove usklađenosti s projektom,
- izvještavanje o pogreškama koje nastaju tijekom izvođenja, te odstupanja od projektne dokumentacije,

- odobrenje eventualnih izmjena ili odstupanja od zahtjeva u projektiranim rješenjima,
- očitovanje o eventualnim dodatnim radovima potrebnim za izvedbu prema nalogu naručitelja ili nadzora,
- izradu troškovnika o dodatnim radovima i dostavu istih naručitelju uz detaljno obrazloženje, ako su isti nužni za izvođenje iz razloga tehničke ispravnosti i funkcionalnosti objekta,
- pravovremeno dostavljanje detalja naručitelju i izvođaču tijekom izvođenja, te verifikacija istih i dr.

Obveza obavljanja projektantskog nadzora traje za vrijeme izvođenja radova (uključujući eventualno produženje rokova izvođenja radova) do primopredaje prostora na korištenje naručitelju, odnosno, do prihvaćanja završnog izvješća i odnosi se na projektante svih struka koji su uključeni u predmetno projektiranje.

KOORDINATOR ZA ZAŠTITU NA RADU U FAZI PROJEKTIRANJA

U sklopu izrade projektne dokumentacije odabrani ponuditelj je obvezan izraditi Plan izvođenja radova sukladno Zakonu o zaštiti na radu (NN 71/14, 118/14, 154/14, 94/18 i 96/18) i Pravilniku o zaštiti na radu na privremenim ili pokretnim gradilištima (NN 48/18), odnosno svim zakonskim i podzakonskim propisima koji će važiti u trenutku izgradnje, po ovlaštenoj osobi. Svaka buduća potreba „novelacije“ neće se smatrati dodatnim troškom ponuditelja.

Koordinator za zaštitu na radu u fazi projektiranja dužan je:

- koordinirati primjenu načela zaštite na radu u fazi projektiranja građevine, odnosno planirati aktivnosti i faze rada koje se moraju izvoditi istovremeno ili u vremenskom slijedu ovisno o prostornim, tehničkim i organizacijskim uvjetima na gradilištu,
- izraditi izvođenja radova na gradilištu sa svim propisanim sadržajima, uzimajući u obzir pravila primjenjiva za dotično gradilište, te vodeći računa o svim aktivnostima koje se obavljaju na gradilištu. Plan izvođenja radova mora sadržavati i posebne mjere, ako poslovi na gradilištu spadaju u opasne radove,
- izraditi dokumentaciju koja sadrži specifičnosti projekta i koja sadrži bitne sigurnosne i zdravstvene podatke, koje je potrebno primjenjivati nakon gradnje u fazi uporabe,
- obaviti ostale poslove koordinatora definirane važećim Pravilnikom o zaštiti na radu na privremenim ili pokretnim gradilištima (NN 48/18).

Uslugu treba izvršiti u skladu s:

- važećim Zakonom o zaštiti na radu (NN 71/14, 118/14, 154/14, 94/18 i 96/18),
- Pravilnikom o zaštiti na radu na privremenim ili pokretnim gradilištima (NN 48/18).

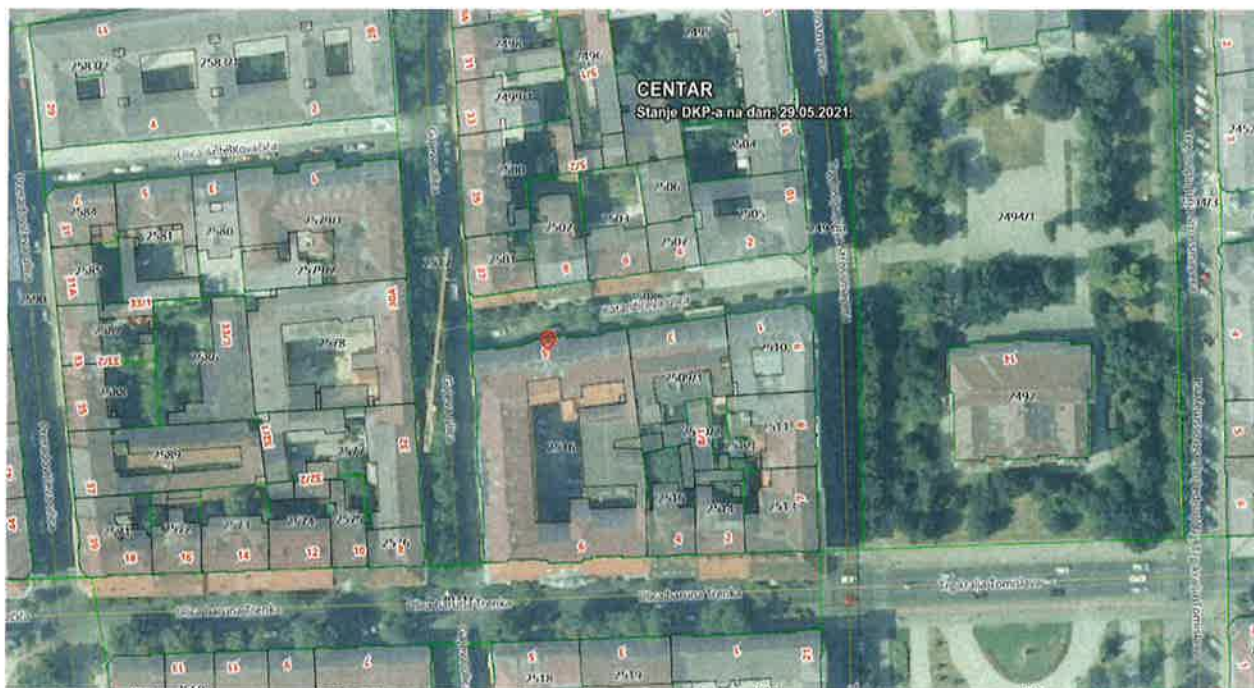
Po provedenom postupku javne nabave za izvoditelja radova, koordinator je dužan prilagoditi plan izvođenja radova na gradilištu izabranom izvođaču radova, odnosno uskladiti ga s njegovim resursima, opremom, tehnologijom izvođenja i ostalo.

LOKACIJA I SNIMAK POSTOJEĆEG STANJA

Zgrada je oštećena u dva veća potresa koja su se dogodila dana 22.03.2020. godine i 29.12.2020. godine. Tlo je i dalje aktivno. U proteklih godinu dana dogodio se niz manjih potresa koji su također prouzročili manje štete na konstrukciji zgrade.

Zgrada Ministarstva financija nalazi se na parceli k.č.br. 2516 k.o.Centar, unutar Povijesne urbane cjeline Grada Zagreba (Z-1525 / „Narodne novine“, broj 92/11).

Slika 1 – Situacijski prikaz lokacije zgrade

Zgrada Ministarstva financija izvorno je bila dvokatna uglovnica Katančićeva – Gajeva - ulica baruna Trenka, a izgrađena je 1902.godine kao sjedište Kraljevskog financijskog ravnateljstva.

Glavni ulaz u zgradu je iz Ulice baruna Trenka br.6., a drugi manji ulaz je iz Katančićeve ulice br. 5. Građevina ima isključivo javnu namjenu. U svim etažama su smješteni uredi Ministarstva financija.

Zgradu je projektirao Lajos Zobel 1901./1902. za Financijsko ravnateljstvo. Izvedbu potpisuje Ured Hönigsberg i Deutsch.

Pedesetih godina 20. stoljeća zgrada je preuređena, a tom prilikom otvoreni su prozori u atici potkrovlja, (investitor i korisnik je bio Republički sekretarijat za financije) unutar gabarita krovišta interpoliran je 3. kat i izvedena adaptacija dvorišnog krila.

U dvorištu na istoj parceli nalazi se jednokatni dvorišni objekt ravnog krova koji nije predmet ovog projektnog zadatka.

Zgrada je trokatna uglovnica u obliku slova "U", a pruža se uz tri gradske ulice: Katančićevu ulicu, Gajevu ulicu i Ulicu baruna Trenka. Sastoji se od četiri dijela:

- dio uz Katančićevu ulicu vanjskih gabarita 47,20 x 12,9 m,
- dio uz Gajevu ulicu vanjskih gabarita 58,25 x 15,3 m,
- dio uz Ulicu baruna Trenka vanjskih gabarita 48,80 x 12,8 m.
- dvorišni objekt 32x18m P+1 s ravnim krovom (nije predmet ovog projekta)

OPIS KONSTRUKCIJE ZGRADE

Opis konstrukcije krovišta

Krovište je dvostrešno, drveno, a nosiva konstrukcija krovišta je kombinacija dvostruke stolice i dvostruke visulje. Krovište zgrade je rekonstruirano 1950.godine kada je unutar gabarita krovišta interpoliran 3. kat. Biber crijep i krovne letve su na cijelom krovištu zamijenjene 2007./2008. godine.

Dimnjaci su zidani, izvedeni punom opekom, a prodori dimnjaka kroz krovnu konstrukciju su opšiveni pocinčanim limom. Dimnjaci su ožbukani produžnom žbukom. Gromobranska instalacija je izvedena Fe/Zn trakom.

Horizontalni žljebovi za odvodnju oborinske vode su ležeći, izvedeni su pocinčanim limom, a postavljeni na pocinčanim limom opšivene zidane krovne vijence. Vertikalni oluci prolaze kroz vijence i izvedeni su iz pocinčanog lima. Oluci i limarija na prozorskim klupčicama, vijencima, nadvojima i ostalim istacima su iz pocinčanog lima.

U dijelu zgrade uz Gajevu ulicu u krovu su ugrađene plastične kupole kojima se osigurava svjetlo u hodnicima i kancelarijama 3. kata. U bočnim krilima krovišta također postoje po tri svjetlosne kupole na svakoj strani. Kupole su postavljene na drvenu konstrukciju koja se spušta do stropa 3. kata.

Drvena konstrukcija je sa unutarne iz uredskih prostorija 3. kata vidljive strane opšivena drvenom oplatom na pero i utor (lamperija). Sa vanjske strane je opšivena daščanom oplatom. Između daščane oplata i lamperije su postavljene ploče tervola debljine 5 cm. Ukupna debljina ovih stijenki svjetlarnika je cca 25 cm. Kupole su u dobrom stanju.

Visina sljemena krovišta u odnosu na kotu poda unutar prostora krovišta (gornja kota stropa 3. kata) je 3,7 m.

Strop interpoliranog trećeg kata izveden je čeličnim nosivim I-profilima između kojih je postavljena opeka. Preko I-profila je postavljena daščana oplata d= 2,8 cm. Na daščanu oplatu je postavljen sloj zemljanog nasipa, preko kojeg je na većoj površini tavanškog dijela izvedena betonska podloga debljine 4-5 cm.

Prazni prostor krovišta se ne koristi.

Horizontalni žljebovi za odvodnju oborinske vode su ležeći, izvedeni su pocinčanim limom, a postavljeni na pocinčanim limom opšivene zidane krovne vijence. Vertikalni oluci prolaze kroz vijence i izvedeni su iz pocinčanog lima.

Opis vertikalne i horizontalne konstrukcije zgrade

Svi zidovi zgrade (unutrašnji i vanjski) su izvedeni od zidane pune opeke, ožbukani su vapnenim mortom i oličeni sivom bojom. Dio unutrašnjih pregradnih zidova je ozidan blokovima od laganog betona, debljina zidova je 15 cm. Vanjski fasadni zidovi su debljine 60-80 cm, a unutrašnji pregradni i nosivi zidovi su debljine 15-65 cm.

Stropne konstrukcije su:

- drveni grednici dimenzija cca b/h = 16/22 cm, na pretpostavljenom osnom razmaku $a \approx 90$ cm. Drveni grednici se oslanjaju na vanjske fasadne zidove i na srednji nosivi zid. Rasponi drvenog grednika su do 7,0 m.
- pruski svod, raspon pruskog svoja je do 7,0 m.
- zidani svod debljine $t = 15$ cm, koji je oslonjen na čelične INP profile.

OPIS PROČELJA

Pročelja su vertikalno podijeljena vijencima u četiri zone:

1. podrumaska zona,
2. zona prizemlja,
3. zona prvog i drugog kata,
4. zona 3. kata - atike (mansarde).

1. Podrumaska zona - ploha zida je glatka i blago skošena. I sama podrumaska zona je podijeljena u dvije zone - sokl koji je obložen vapnenačkim kamenom i glatki dio. Podrumski prozori (detalj 1) su drveni, dvokrilni, ličeni bijelom bojom. U zidarskom otvoru sa ulične strane prozori su zaštićeni kovanom rešetkom. Podrumaska zona završava blago istaknutim jednostavnim vijencem.

U Katančićevoj ulici su centralno smještene dvokrilna, drvena, puna vrata sa kvadratičnim ukladama i nadsvjetlom. U Ulici baruna Trenka su centralno postavljena troja vrata –jednokrilna, a u sredini dvokrilna (drvena puna sa kvadratičnim ukladama i nadsvjetlom).

2. Prizemlje je izvedeno u naglašenijoj rustici (horizontalne trake) sa širokim pravokutno završenim reškama. Prozorske niše su pravokutne (detalj 2), s jednostavno profiliranom prozorskom klupčicom na malim kvadratnim konzolama (po dvije ispod svake prozorske klupčice). Vijenac između prizemlja i prvog kata u bočnim i centralnim rizalitima ukrašen je triglifima s gutama i metopama u donjoj zoni dok vijenac između rizalita je gladak. Taj isti vijenac u gornjoj zoni je istaknut od plohe fasade prvog kata za cca 95 cm.

3. Zona prvog i drugog kata reprezentativno je koncipirana i bogato obrađena arhitektonsko plastičnim elementima. Raščlanjena je po horizontali na centralni rizalit, bočne rizalite i polja između njih u svakoj ulici (Katančićevo, Gajevo, Ulica baruna Trenka).

Centralni rizalit čine 4 korintska stupa kroz dvije etaže (1. i 2. kat) koji nose arhitrav i timpanon. Zona arhitrava centralnog rizalita je viša od zone arhitrava bočnih rizalita i u

visini je atike krovišta. Ovaj centralni dio uokviruju rustikalni kvadri. U poljima između stupova i uglovnih kvadara smješteni su pravokutni prozori (5 prozorskih osi) dvokrilni, dvostruki, sa nadsvijetlom, ličeni bijelom bojom. Ploha zida obrađena je u plitkoj rustici (imitira glatke klesance). Svi prozori 1. kata centralnih rizalita imaju glatku parapetnu kasetu dok u Ulici baruna Trenka središnja tri otvora izvedena su u vidu balkonskih vrata sa ogradom između 4 stupa. Ograda je kamena sa stupovima i krugovima kao ispunom. Nadvoji prozora 1. kata bogato su ukrašeni. Nadvoj je postavljen na dvije konzole u obliku voluta koje završavaju sa tri suze. Između konzola, a ispod nadvoja, izveden je zuborez. Na nadvoju je izvedena plitka atika sa bočno postavljenim vazama iz kojih izlazi stilizirani reljef plamena. Nadvoji otvora u Ulici baruna Trenka (4 otvora – lijevo i desno od središta) su izvedeni jednostavnim secesijskim slogom, a uz stupove i rustikalne kvadre izvedeni su plitki pilastri s jednostavnim kapitelom. Pilastri nose parapetnu traku prozora 2. kata. Svi prozori 2. kata centralnih rizalita imaju bogatu parapetnu traku sa centralno smještenom lubanjom ovna te reljefom lišća. Prozori su pravokutni okruženi plitko istaknutim okvirom s ušima jednostavne profilacije. Iznad prozora 2. kata prolazi glatka traka. Između glatke trake i arhitrava ploha zida obrađena je u plitkoj rustici koja imitira glatke klesance. U poljima između stupova izvedene su niše u obliku bifora, a u Ulici baruna Trenka su ploče sa figuralnim reljefima. U krajnjim poljima ploče su izvedene jednostavnim secesijskim slogom (linearna secesijska dekoracija). Treća zona završava klasičnim arhitravom i timpanonom.

Bočne rizalite čine 2 jonska stupa kroz dvije etaže (1. i 2. kat) koji nose arhitrav. Ovaj rizalit uokviruju rustikalni kvadri. U polju između stupova smješteni su pravokutni prozori (dvokrilni, dvostruki, sa nadsvijetlom, ličeni bijelom bojom). Ploha zida obrađena je u plitkoj rustici (imitira glatke klesance). Svi prozori 1. kata bočnih rizalita imaju prozorsku klupčicu na dvije konzole u obliku kaneliranih voluta. Nadvoji prozora 1. kata bogato su ukrašeni. Nadvoj je postavljen na dvije konzole u obliku voluta koje završavaju sa tri suze. Između konzola, a ispod nadvoja, izveden je zuborez. Na nadvoju je izvedena plitka atika sa bočno postavljenim vazama iz kojih izlazi stilizirani reljef plamena. Uz stupove i rustikalne kvadre izvedeni su plitki pilastri s jednostavnim kapitelom. Pilastri nose parapetnu traku prozora 2. kata. Svi prozori 2. kata bočnih rizalita imaju bogatu parapetnu traku sa centralno smještenom lubanjom ovna te reljefom lišća. Prozori su pravokutni okruženi plitko istaknutim okvirom s ušima jednostavne profilacije.

U poljima između centralnog i bočnog rizalita, ploha zida raščlanjena je pilastrima jednostavnog secesijskog sloga koji se pružaju kroz dvije etaže i nose arhitravnu zonu. U Katančićevoj ulici i Ulici baruna Trenka su tri prozorske osi i dva pilastra, a u Gajevoj ulici 5 prozorskih osi i 4 pilastra. Prozori 1. kata imaju prozorsku klupčicu na dvije konzole u obliku kaneliranih voluta, a nadvoj je jednostavno oblikovan sa 2 plitka cvjetna reljefa i suzama. Svi prozori 2. kata u poljima imaju glatku parapetnu kasetu (detalj 9). Prozori su pravokutni okruženi plitko istaknutim okvirom s ušima jednostavne profilacije.

Kapitel pilastra izveden je linearnom secesijskom dekoracijom.

Iznad završnog vijenca arhitrava je zona atike sa kvadratičnim stupovima postavljenim u osima pilastara na kojima su kamene palmete. Između stupova atike, ploha zida je glatka sa soklom i plitkom horizontalnom rustikom i u njima su jednostavni pravokutni, drveni dvokrilni prozori.

4. Zona 3. kata – atike (mansarde) - na timpanonu centralnog rizalita su izvedeni kameni uglovni i sljemenski akroteriji u obliku palmete. Iznad timpanona izvedena je atika s balustradom i kvadratnim stupovima na kojima su izvedene vaze. Iznad završnog vijenca arhitrava bočnih rizalita je zona atike sa rubno postavljenim kvadratičnim stupovima na kojima su smještene vaze.

OBLIKOVANJE DVORIŠNIH PROČELJA - jednostavnije arhitektonske dekoracije.

Gajeva ulica:

Pročelje je vertikalno podijeljeno vijencima u četiri zone:

1. podrumaska zona,
2. zona prizemlja,
3. zona prvog i drugog kata,
4. zona atike (mansarde),

dok je horizontalno pročelje podijeljeno na 9 prozorskih osi (8 osi sa po 2 prozora i centralnom osi s jednim prozorom).

1. Podrumaska zona - ploha zida je glatka. I sama podrumaska zona je podijeljena u dvije zone – glatki sokl koji je istaknut drugom bojom i dio iznad sokla u obradi hirofom. Podrumski prozori (detalj 10) su drveni, dvokrilni, ličeni bijelom bojom i podrumaska vrata (iz crne bravarije – garaža i strojarnica). Podrumaska zona završava blago istaknutim jednostavnim vijencem.

2. Prizemlje je izvedeno u naglašenijoj rustici (horizontalne trake). U glatko obrađenim prozorskim nišama su po 2 pravokutna prozora, drvena, dvokrilna s nadsvijetlom (detalj 11). S vanjske strane prozora je vidljiva kutija za rolete s metalnim venecijaner roletama kao zaštitom od sunca. Vijenac između prizemlja i prvog kata je jednostavne profilacije istaknut od plohe fasade prvog kata za cca 75 cm.

3. Zona prvog i drugog kata raščlanjena je po horizontali sa 8 pilastara linearne secesijske dekoracije koji se protežu kroz dvije etaže i nose arhitravni vijenac. Prozori prate geometriju prozora prizemlja i iste su vrste. Centralni prozori 1. i 2. kata su viši od ostalih prozora. Vijenac iznad ove zone bogato je dekoriran (arhitrav, zuborez, gejson i sima).

4. Zona atike je uvučena 90 cm od ruba vijenca zone 3. Ploha zida je obrađena s plitkim horizontalnim reškama sa 9 prozorskih osi sa po dva prozora u svakoj osi. Prozori su drveni, dvokrilni sa vanjskom vidljivom kutijom za rolete kao i kod nižih zona. Krovni vijenac je jednostavan i istaknut cca 54 cm.

Ulica baruna Trenka i Katančićeva ulica:

Ova dvorišna pročelja su razvedenog tlocrta zbog stubišnih istaka. Dijelovi pročelja između dvorišnog pročelja Gajeve ulice i stubišnih istaka koriste iste oblikovne elemente kao i dvorišno pročelje Gajeve ulice (horizontalni vijenci, pilastri, rustika prizemlja), ali s višom atikom. Ovi dijelovi pročelja su horizontalno podijeljeni trima osima sa dva pilastra. U prizemlju su uz stubišne istake drvena vrata sa nadsvijetlima (sa Ulice baruna Trenka je kolni ulaz u dvorište).

Ostali dijelovi pročelja (stubišni istaci i pročelja između istaka) su jednostavno obrađeni sa plitkim horizontalnim reškama i nizom prozora koji prate geometriju u svakoj etaži. Krovni vijenac bogato je profiliran.

OPIS OŠTEĆENJA KONSTRUKCIJE ZGRADE

Krovište

Opis oštećenja krovišta

Oštećenja se odnose na oštećenja dimnjaka, pokrova, drvenih elemenata krovišta, svjetlarnika, krovne limarije, stropa 3. kata i manjeg dijela zidova u 3. etaži.

Prilikom potresa došlo je do pucanja i rušenja gotovo svih dimnjaka na krovištu zgrade i njihovog pada na krovište zgrade i u unutrašnji prostor krovišta prilikom čega su dimnjaci napravili velike štete.

Urušeni dimnjaci su oštetili pokrov, drvene elemente krovišta, tri svjetlarnika (krovne kupole), krovnu limariju, dio stropa 3. kata, manji dio zidova u 3. etaži.

Radovi sanacije su izvedeni u roku 15-30 dana nakon potresa kao hitne mjere intervencije kako bi se osigurala zgrada od daljnjih oštećenja i omogućilo korištenje prostorija djelatnicima ministarstva.

Radovima sanacije konstrukcije krovišta su vraćene u prvobitno stanje.

Porušeni i oštećeni dimnjaci

Opis oštećenja

U potresu su srušeni dimnjaci od pune opeke. Prilikom pada na krov dimnjaci su oštetili pokrov, krovne letve, drvenu građu krovišta, limene opšave, snjegobrane. Dimnjaci koji nisu srušeni su pukli na spoju sa krovištem ili ispod pokrova na spoju sa stropom, statički su nestabilni i treba ih srušiti.

Radovi sanacije su izvedeni u roku 15-30 dana nakon potresa kao hitne mjere intervencije kako bi se osigurala zgrada od daljnjih oštećenja i omogućilo korištenje prostorija djelatnicima ministarstva.

U radovima sanacije porušeni su svi oštećeni dimnjaci do stropne ploče 3. kata. Nisu ozidani novi dimnjaci, jer se dimnjaci već dugi niz godina ne koriste. Makete dimnjaka ili neko drugo rješenje u dogovoru sa predstavnicima Zavoda će se napraviti u okviru radova cjelovite obnove zgrade.

Horizontalna i vertikalna konstrukcija zgrade

Opis oštećenja

Oštećenja se odnose na oštećenja unutrašnjih i vanjskih zidova i stropne konstrukcije. Oštećena je žbuka na zidovima i dio zidova. Vidljive su pukotine u žbuci, žbuka je mjestimično ispucala i opala. Otpale su profilacije na zidovima. Pregradni zidovi izvedeni od laganog betona su pukli i statički su nestabilni. U nosivim zidovima nema većih pukotina, vidljive su samo manje pukotine u zidu stubišta na poziciji prizemlje-1. kat. Oštećena je žbuka na stropovima. Vidljive su pukotine u žbuci, žbuka je mjestimično ispucala.

Radovi sanacije su izvedeni u roku 15-30 dana nakon potresa kao hitne mjere intervencije kako bi se osigurala zgrada od daljnjih oštećenja i omogućilo korištenje prostorija djelatnicima ministarstva.

Radovima sanacije konstrukcije zidova i stropova su vraćene u prvobitno stanje, izuzev pregradnih zidova od blokova laganog betona koji su zamijenjeni gipskartonskim pregradama.

Pročelja

Opis oštećenja

Oštećenja se odnose na oštećenja žbuke, profilacija u žbuci, fasadne plastike i vaza na stupovima.

Fasada uz Ulicu baruna Trenka

Oštećena je žbuka na pročelju, na nekoliko mjesta je žbuka otpala.

Oštećen je krovni vijenac ispod uličnog timpanona, a oštetila ga je betonska skulptura koja je priikom potresa pala sa timpanona na nogostup.

Oštećene su dvije betonske skulpture koje su bile postavljene lijevo i desno od timpanona. Jedna je pala prilikom potresa, a drugu su uklonili vatrogasci, jer je oštećena u potresu i bila je statički nestabilna.

Radovi sanacije su izvedeni u roku 30-tak dana nakon potresa kao hitne mjere intervencije kako bi se osigurala zgrada od daljnjih oštećenja i omogućilo korištenje prostorija djelatnicima ministarstva.

Radovima sanacije fasada je vraćena u prvobitno stanje, izuzev vaza koje nisu izrađene nove i vraćene na svoje mjesto. Kompletna rekonstrukcija fasade izvest će se u okviru radove cjelovite sanacije zgrade.

Fasada uz Gajevu ulicu

Oštećena je žbuka na pročelju, na više mjesta je žbuka otpala.

Oštećen je krovni vijenac ispod uličnog timpanona, a oštetile su ga betonske skulpture koje su pale sa timpanona na nogostup.

Oštećene su dvije betonske skulpture koje su bile postavljene lijevo i desno od timpanona. Skulpture su oštećene u potresu, bile su statički nestabilne i vatrogasci su ih uklonili sa krova.

Radovi sanacije su izvedeni u roku 30-tak dana nakon potresa kao hitne mjere intervencije kako bi se osigurala zgrada od daljnjih oštećenja i omogućilo korištenje prostorija djelatnicima ministarstva.

Radovima sanacije fasada je vraćena u prvobitno stanje, izuzev vaza koje nisu izrađene nove i vraćene na svoje mjesto. Kompletna rekonstrukcija fasade izvest će se u okviru radove cjelovite sanacije zgrade.

Fasada uz Katančićevu ulicu

Oštećena je žbuka na pročelju, na više mjesta je žbuka otpala.

Oštećen je krovni vijenac ispod uličnog timpanona, a oštetila ga je betonska skulptura koja je pala sa timpanona na nogostup.

Oštećene su dvije betonske skulpture koje su bile postavljene lijevo i desno od timpanona. Skulpture su oštećene u potresu, jedna je pala na nogostup, a drugu su demontirali vatrogasci, jer je bila oštećena i statički nestabilna.

Radovi sanacije su izvedeni u roku 30-tak dana nakon potresa kao hitne mjere intervencije kako bi se osigurala zgrada od daljnjih oštećenja i omogućilo korištenje prostorija djelatnicima ministarstva.

Radovima sanacije fasada je vraćena u prvobitno stanje, izuzev vaza koje nisu izrađene nove i vraćene na svoje mjesto. Kompletna rekonstrukcija fasade izvest će se u okviru radove cjelovite sanacije zgrade.

Dvorišna fasada

Oštećena je žbuka na pročelju, na nekoliko mjesta je žbuka ispucala, vidljive pukotine u žbuci.

Radovi sanacije su izvedeni u roku 30-tak dana nakon potresa kao hitne mjere intervencije kako bi se osigurala zgrada od daljnjih oštećenja i omogućilo korištenje prostorija djelatnicima ministarstva.

Radovima sanacije fasada je vraćena u prvobitno stanje. Kompletna rekonstrukcija fasade izvest će se u okviru radove cjelovite sanacije zgrade.

008-02/20-01/1

Glavno tajništvo
Janna

REPUBLIKA HRVATSKA
GRAD ZAGREB
GRADSKI ZAVOD ZA ZAŠTITU
SPOMENIKA KULTURE I PRIRODE

KLASA:612-08/20-10/333
URBROJ:251-18-02-20-3
U Zagrebu, 27. svibnja 2020.

04-06-2020

REPUBLIKA HRVATSKA
MFJIN

Primljeno	05.06.2020	
Klasifikacijska oznaka	Org. jed.	
008-02/20-01/1	03-02	
Urudžbeni broj	Pril.	Vrij.
251-20-3	0	0,00

Republika Hrvatska
Ministarstvo financija
Katančićeva 5
10 000 Zagreb

Predmet: Katančićeva 5 – oštećenja od potresa
- obavijest o postupanju (konzervatorske smjernice)

Poštovani,

Nastavno na Vaš dopis te poziv na obilazak zgrade sa statičarem koji je angažiran od strane Ministarstva financija, obavještavamo Vas o sljedećem:

Zgrada Ministarstva financija, u Zagrebu, Katančićeva 5 / Gajeva / Baruna Trenka, se nalazi unutar područja Povijesne urbane cjeline Grad Zagreb, koja je kulturno dobro upisano u Registar kulturnih dobara RH, Listu zaštićenih kulturnih dobara pod br.: Z-1525. Stoga podliježe svim odredbama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih (Narodne novine 69/99, 151/03, 157/03-ispr., 87/09, 88/10, 61/1, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14, 44/17 i 90/18). Sukladno odredbama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, svi zahvati na predmetnom kulturnom dobru mogu se poduzimati samo uz poštivanje posebnih uvjeta i temeljem rješenja o prethodnom odobrenju/potvrđi ovog Zavoda.

Dana 15. svibnja 2020. službenici Zavoda izvršili su obilazak predmetne zgrade uz Vašu prisutnost i prisutnost statičara M. Galića te su pregledana oštećenja nastala uslijed potresa koji je pogodio Zagreb 22.03.2020. godine, u unutrašnjosti zgrade i na pročeljima. Izvršenim vizualnim pregledom utvrđena su sljedeća oštećenja:

- Ukrasne vaze na nadozidu nad krovnim vijencem su djelom otpale u potresu, a dio je uklonjen tijekom hitne intervencije vatrogasaca zbog jakih oštećenja i opasnosti od urušavanja i ugroze ljudskih života. Dio ukrasnih vaza je sačuvan te se prema njima može napraviti replika. Prema našim saznanjima radove na obnovi ukrasnih vaza je izvodio restaurator Aldo Krizman te ga je potrebno kontaktirati radi eventualne mogućnosti da su kalupi sačuvani.
- Na dijelovima nadozida sa kojih su uklonjene ukrasne vaze došlo je do oštećenja koja je potrebno sanirati do ponovne postave ukrasnih vaza. Predloženi način sanacije je prihvatljiv na način da se zadrže vanjski gabariti i završna obrada nadozida i stupova na kojima su bile postavljene vaze.
- Zbog potresa te radi uklanjanja ukrasnih vaza došlo je do oštećenja arhitektonske plastike pročelja te je žbuka pročelje zbog potresa mjestimično oštećena. Stoga je pročelje potrebno sanirati sukladno postojećem oblikovanju te tonski i strukturalno ujednačiti cijelu površinu pročelja.

- Većina dimnjaka je urušena zbog potresa te je uklonjena. Dimnjaci se ne koriste. Sačuvana su 4 dimnjaka koja je potrebno obnoviti prema izvorniku, sve sukladno konzervatorskim mjerama Ministarstva kulture, koje se primjenjuju prilikom sanacije srušenih i oštećenih dimnjaka koje ne isključuju važeće propise za dimnjačke instalacije-<https://www.min-kulture.hr/userdocsimages/2020%20najave/Sanacija%20dimnjaka%20nakon%20potresa%2027.4..pdf>.
- U interijeru vidljiva su znatna oštećenja primarno žbuke te su oštećenja veća u gornjim katovima i stubištima te je iste potrebno sanirati.
- Dvorišna pročelja su također oštećena te se pristupilo njihovoj sanaciji, po sanaciji žbuke pročelja potrebno je tonski i strukturalno ujednačiti cijelu površinu pročelja

Slijedom svega navedenog, imajući u vidu stanje građevine i postojeća oštećenja utvrđuju se sljedeće konzervatorske smjernice:

- Cijelim perimetrom objekta postavljena je skela koja će se ukloniti po završetku radova na sanaciji pročelja.
- Oštećenja nastala od potresa detaljno su obrađena i dokumentirana kroz elaborat te su predloženi načini sanacije oštećenja na zgradi. Elaborat je potrebno dostaviti Zavodu na uvid radi definiranja načina sanacije građevine.
- Putem stručne i ovlaštene fizičke osobe koja posjeduje propisano dopuštenje Ministarstva kulture provesti analizu oštećenja pročelja te izraditi detaljnu tehničku dokumentaciju za sanaciju i obnovu pročelja i krova zgrade, na koju je potrebno ishoditi zakonom propisana odobrenja.

Napominjemo da je Zavodu uz zahtjev potrebno dostaviti dva primjerka projektne dokumentacije na prethodno odobrenje.

S poštovanjem,

PROČELNIK

Stipe Tutiš, prof.

Dostaviti:

1. Naslovu
2. Arhiva, ovdje

